

Nº 28.

Sestde enā, 13. (25.) Juli

Malsa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., postes nauda 60 kip.

1874.

Rahdītājs.

Gekschsemes sinnas: No Rihgas: dseedataju kohri, — leela naktis-falna. No Sallasmuischias: flikschana. No Wolka: konferenzen-notureschana. No Leherpattas: lohpu un seulohpu leetu isschobis-chana — waisslas-lohpu tureschana un wehriiba. No Walmermuischias: Sabnu mafkars. No Suntaischeem: grahmatas frahtuwe. No Behrmuischias: labbibas augschana.

Ahsemes sinnas. No Wahzijas: Bismarck erwainoschana, — Kullmanns fakterschana. Draudeschanas rakti Bismarck un Falsam. Jaunakahs sinnas.

Ohta wisspahriga Latv. slokl. sapulze. Aigainaschanahe. Pehteris. Peelikumā. Daleris un Abwolais. Graudi un seedi.

Gekschsemes sinnas.

No Rihgas. Sché azzumirli pastahw 6 Lat-weeschu dseedataju kohri, wiibreeschu tissabb kā jaunki kohri. Kā dsirdams, tad scho kohru waddoni un zitti dseedeschanas-zeenitaji nospreeduschi isbrauffchanu jeb Rihgas Latweeschu dseedataju-swehfkus saltumōs noturreht un us to arri publiku us beedrofchanohs us-aizinah. Isbrauffchanas-weeta nodohmata wai us Mangat-muischu jeb Mabbit-eseru pee Sallasmui-schias, kas zaur awisehm wehlak tils sinnams bar-richts. Schahdu wehsti dsirdoht ihsta zilvela firdei un teescham arri latram gaifmoschanas draugam jalihgs-majahs, eewehrojoh, ka fatra us preeskhu eedama tauta un talibis arri Latweeschti pehz ta mehrka sleepjahs un zenfchahs, kas weenteesibas un pateefibas zeffu gohdajoht allasch to labbaku dalku few ravgahs eeman-toht, prohti skunstes usplauftchanu un gohdiga preeka paweisschanohts.

— Kā Rihgas Wahju awises lassam, tad tai nakti no 8ta us 9to Juli bijuse tahda nafts-falna, ka puppas un gurki apfalluschi, turpretti rahzeni ne-

tiskuschi apskahdeti. Bet kā paschi effam redsejujchi, tad rahzeni irr stipri apfalluschi semmās weetās. Zik tahtu falna fneeguse, wehl nav sinnams.

No Sallasmuischias. Pagahjuschā festveenā toī 6ta Juli pulksten 9āds no rihta Bahku esara istekā, Gahtē, noslikska weens jaunellis, drusku pahri par 20 gaddeem wezzumā, un diwi jaunekles arri tik pat wezzas. Noslikschana gaddijahs tā: Minnetā rihtā schee wissi us plawu pee feena kohpschanas eedami bija pa Gahti ar „pehliti“ (gauschi masa jalis-laiwina) puhlejuschees. Abbas meitenes bija sehdejuschas preeskhu un jaunellis pakkā sehedams aireschana waddijis. Lihds puks uppei tikkuscheem teem — laikam zaur pa stipri aireschana waj zittadi kā — pehlischā pakkatas gals sahzi-grimt, zaur ko tad wissi trihs is pehlischā izwehlu-schees ahra un pehz mas azzu-mirsleem uppes dsi-tumā nogrimmuschi gallu atradduschi. Glahbschana bijuse ne-eespehjama. Gan tur pat netahku no Gah-tes krosta zilwelkī pee feena strahdajuschi, kas zil ahtri ween spehjuschi, pee glahbschanas steiguschees, tad tomehr ar laiuu us flikschanas weetu notikkuschi, wairs fliksonus newarrejuschi redseht. Aisgah-juschus apraud diwt dsikti apbehdinatas mahtes, abbas atraitnes. Tai weenai, paschai us faru rohku dsihwodamai wattinezei, atleek gan wehl weens dehls, bet ohta, kas irr flimneeze, irr saudejuse zaur scho nelaimes notikkumu faru weenigo dehlu un weenu ne-isprezzetu meitu, tā fa tai nu gandrihs fara mahju walbischana buhtu ja-atdohb zitta rohlaas, ja nebuhtu wehl weens snohts, kas laimiku draubse par krohdsineelu — laikam gan tas apbehdinatai

mahtei dehla weetā stabsees. Smags behdu gab-hals, kas drauga un pasihstama fredi ar skumjahn pilba. Mihli Sallineeki, starp uhdeneem dsihwo-dami ne-essat pahrdrohschi un nelahrdinajat Deewu! Waj naw jaw daudfreis peedshwohts, la juhs diwi, trihs un pat tschetri itt masā pehlite eelschā labypat un tad turllaht wehl ar sawu drohschibū leelidamees vahr dsihleem uhdeneem pahrbrauzat; tapehz arri tahdus behdu notiklumus peedshwodami, newarrat wis latru reis ar to tizzigo issaukumu: "tas bija Deewa nolikkums!" apmeecratees, bet mahzatees labbak is ta sawu gekligu pahrdrohschibū apspeest un ar tihschu prahdu sawu dsihwibū nah-wes-breefmās negahst.

A. Sperrä.

No Walkas. Walka noturreja Widsemmes skohlotaji 3. un 4. Juli sawu scha gadda wisspahrigu konferenzi. Klaht bija arri basnizas un skohlas angstakas preeschneezibas. Plaschakas sinnas wehlak.

No Tehrpattas. Saw pahri reisu, ta rafsta „Gesti Postimees,” effam sawā lappā veeminnejuschī un latrs lassitajs arri pee laika dabbujis sinnah, kas winnam no mahju-kustonu un laufaimneezibas-leetu isstahdischanas bija jasinn. Widsemmes semkohpju beedriba atsinnuse par derrigu, schogadd to isstahdischanu noturreht ne wis Juni mehnese, bet Augusta mehnesecha beigās, un tas tapehz notizzis, ka mahju lohpi Augusta jo labbali mittischī un spirtgali. Vahr isstahdischanu jaw pee laika tilka sinnobts, tapehz lai semkohpji pee laika us isstahdi sagattawojahs. Widsemmes semkohpju beedribas un arri zittu beedribu zenschanahs irr ta, lai warretu semkohpjeem ihstā laika un faprohtama wihsē waijadstigahs sinnas pasneegt pahr semkohpibu un lohpu audsinafchanu. Ka waijadstigs spehls un isdewigs laiks pee semkohpibas no leela fvarra, tapat arri labba barriba un waifla lohpu audschenanu weizina. Ka abbas prah-tigi jaleeto, ta irr faprohtama leeta. Bet lad muhsu semmē lohpu audschenanai buhs labbali is-dohtees un ahtrati usplault, tad arri waiflas-loh-peem sawā laika japelek labbaleem, lai gan labba barriba jeb lohpu-ehdamais arri gahdajams. Gannamōs pulks atrohdam wehl dauds tahdus waiflas-lohpus, kas zaur nelahdu teizamu ihpaschibū jeb labbumu no gannama pulka ne-isschirrahs; lai gan lohpineem ned̄s waffarā labbas gannibas, ned̄s seemā labba ehdamet netruhlest. No kam tas nah? Pa leelakat vaskai no tam, ka semkohpji newarr waj negribb fajehgt, zil derrigi un waijadstgi tas irr, lad labbus waiflas-lohpus turra. Labbus waiflas-bullus atrohdam neretti arri semneeku (mahju fain-neeku) gannamōs pulks, bet zil ilgi winni tur paleek, winni gandrihs arveenu teek par agri meesneekam pahrdohiti. Meesneeki sinnams labbali pehrk stiprus un labbus lohpus nela wahju un nestiprus, jo no tam winnam leelaka pelna atlezzahs; bet muhsu semkohpjeem arri waijadsetu wairak sawu

labbumu eevehroht un sawus waiflas-lohpus lahdas masas pelnas deht pahrdohbami, padarra zaur to pee lohpu-waiflas few jo leelu slahdt, un tas neretti noteelahs. Arri prett scha nebuhschanu Widsemmes semkohpju beedriba strahdahs zil eespehdama. Saw pehrnā gaddā eelsch Oktobera mehnesecha tilka minnetas beedribas sapulzē nospreests, la tee bulki, kas pirmo reisu isstahdischanā gohda algu pelnijuschi, arri ohtrreis (tas irr, ohtrā isstahdischanā) warr gohda algu dabbuh. Kapehz ohtrreis? Lapehz lai lohpu turretaji neapdohmigi neliku par ahtri sawus waiflas-bullus isruhniht (isderrinahl) jeb meesneekem tohs pahrdohitu. Ka minnetas beedriba tilka griib, lai labbi waiflas-lohpi tilku turreti un zaur to pee labbas lohpu-waiflas kluhtu, to kates behns warr saprast; kalabbaad tad paeauguschi un prahrtigem semkohpji lai to nefaproht. Pateesi, prahrtigam semkohpjam schahdas paslubbina-schanas newaisaga, jo winsch bes tahs jaw sinnahs, lai labbi waiflas-lohpi turrani un paturrami un tatschu deemschehl! wissi wehl naw wis til prahrtigi. Leelu pateizibu pelna Widsemmes semkohpju beedriba, kas mas lo raugahs us uppureem (isdohschanahm un puhlehm), bet eevehro til to labbumu, lo ta zaur leelahm isdohschanahm pa-sneeds muhsu semkohpjeem un lohpu-audsetajeem. Lai prahrtigee semkohpji to eevehro un arri pee schi-gadda isstahdischanas peenahkami dosslibu nemtu, sawus waiflas-lohpus us isstahdi aissuhtidami. Kad labs waiflas-bullis pehrngadd gohda-algu dabbujis, lai nahk arri schogadd, dabbuhhs arri; tapat arri tee waiflas-lohpi, kas schogadd gohda algu dabbuhhs, warr arri nahkoschū gaddu to paschū algu dabbuh. Buhtu neprahrtigi un arri slahde, lad dauds fain-neeki sawus wezzohs waiflas-lohpus pahrdohitu un jaunus tai weetā paturretu. Kas sawus wezzohs waiflas-lohpus pahrdohdams lahdus 10 rublus nopolna, neretti few par lahdeem simts rubleem slahdi padarra. Ja lahdam jabuht prahrtigam, usmannigam, apdohmigam, tad semkohpim wisspiems tah-dam jabuht, winnam sawas azzis us wissu jamett, us preeschū un us atpakkat jasfattahs, wiss ja-eevehro, ja winsch sawu fainneezibū griib zelt, sawus darbus weizinaht. Kad pelles sawu midseni, besdelligas sawu libgsdu pehz wezzas wihses taisa, tad tas newarr buht semkohpim par preeschithmi un ja semkohpis griib ar agaismoteem laudim kohpā pa weenu zellu eet, tad winnam jaatmet wezzu laiku eeraddumi. Kad wissi semkohpji, kas wairak pee prahta gaismas tilkuschi, us preeschū dohdahs, tapehz tad lai Iggauuu tauta rahputo, kur zitti jawduhschigi fseen. Tif semmu lai nedohmajam no Iggauuu tautas, bet lai zerram, lai winna pee schi-gadda isstahdischanas ar wisseem spehkeem peedallisees un to few par labbu isleetahs. Ta „Gesti Postimees“ usfauz saweem semkohpjeem, lai tee us preeschū dohdahs un arri mehs nu sawas pusses atgahdinajam semkohpjus, lai atmett wezzas eera-

schas, kur tahs jaw palikkuschas nederrigas, un lai eevehro muhsu laiku panahkumus un tohs few par labbu isleets, jo las us preeschu nedohfes, tas at-pakalas rahnsees.

Wehl no Tehrpattas. Tai 10. Juni Tehrpattas aprinki, ka „Gesti Postimees“ finno, notiluse is neapdohmibas schahda nelaime: lahda feewina wahrija few ehdeenu, bet wahroht winnai peetrubest miltu. Winna aiseet us klehti pehz milteem, bet sawu septinu mehnescu wezzu behrninu astahja lahdas tscheteras pehdas no vgguns weetas. Klehti nonahkuse, panemm miltus, bet milti irr jaahja. Sihihajoht lahds laizinsch aishgahja. Kad miltus bija isshajuse, tad dewahs atpakkat us lehki, bet lo eerauga? behrns degg! Gan wehl nabbadinsch bija dsihws, bet deenu pehz tam ar breetmigahm sahpehm nomirra. Meretti mums gaddijees, pahr nelaimigeem notiklumeem sianoht, las no neapdohmibas zehlusches, un tahs peeminnedami, gan no fawas pusses issam satru reisu peekhodinajuschi, lai jel turpmak til neapdohmigi wairs nebuhtu. Arri scho reisu atgahdinajam, lai jel mahtes ar saweem moseem behrnineem prahtigaki apeetahs, tad wehlak nebuhs weltt janoschehlo un schehlt jaraud.

No Walmeermuischias. Walmeermuischias d'sintlings v. Loewenstern astahja 1860. gadda mirdams nepee-auguschu mantineeku. Schogadd tas nu pilnus gaddus fasneefis un Mai-mehnesi sawa mantojamä ihpaschumä eestahjees, Walmeereeschus us Fahneem sa-aizinaja us apsweizinaschanohs. Us minnetu apsweizinaschanohs tee tikkla sapulzeti leelaja dahis, kur leellungs wisspirms ar wisseem rentneefem lohpä maltiti turreja, pee lurras, lai jau saproktams, galda-runnas un wesselibas usdierschanas ar hurrah faulschahanhm mainijahs. Behzak bij wisseem, tikkla mahju ka muischias laudim un atri peenahkuseem nahburgeem, weenlihdigga preeziba pee istulschoschanas ta garra muzzu-strehka, las lahgu Lahgam tikkla papilnohts, lai tik warretu fanemtees, lo satris mahk —zik useet. — Tad wehl newarr astahnt nepeeminnetu schejenes Lihgusonu-beedribas weesigu walkaru, las sahlu-walkaru pagasta-nammä bija isrihlohts. Schejenes dseedataji swinneja sawus svehtkus. Papreesch dseedaja diwas garris dseemas, kur starpa mahzitais Walter I. svehtku-runnu turreja. Tad pehz brihtinas — tehwijsas dseesmu. Krumbergis turreja runnu par preeleem wissphahrigi un par lauschu preeleem un islusteschahanhm ihpaschi, galla to padohmu dohdams: la tadeht, la weesibas-walkari retti un tomehr ne preesch wisseem isrihlojami, mahju-tehweem buhtoht jaruhpejahs par apzeemu lauschu-lustehm appaksch winnu isrihlochanas un usraudfchanas. Sewischki peeminnams, ka v. Loewenstern kungs scho sapulzi ar sawu klahbtuh-schanu pagohdinaja un la dseedataju-beedribai tas gohds un preeks tikkla, winnu par sawu gohda-beedri fault. Walkars tilla pawaddihts itt jauki ar

dseedaschanu sakka klajumä, lamehr zitti leel-istabä pee muistas jastrahm skannahm danzi greesahs.

No Suntaischeem. Tureenas mahzitais, Loppenowe kungs, par sawas draudses garrigu attihstischahns puhledamees un arri us daschu wehleschahns un lubgshamu usaizinaja draudses lohzelkus, lai sabeirotobs Latweeschu grahmatu krahtuvi dibbinah; bet kad til dauds dallibas-nehmeji neraddahs, zif bija waijadfigi, tad winsch nehma taht isdohfchanas us fewi un sagaddaja derrigas grahmatas. Grahmatu krahtuwe jeb bibliotela, kurrä jaw lahdas 150 grahmatas atrohdahs, taggad preesch lassia-jeem atflahta. Maksa par lassischahnu irr nolitta us 50 lap. par gaddu.

No Behrsmuischias pusses Kursemme. Scho-gadd, ka rahdahs, lauki pee mums labbi isdohfes, wisswairak seemas-labbiba wissur labba ween redsama; arri wassaraja lihds schim wehl labbi turrahs un rettas weetas tik paleek no appakschas d'seltena, lai gan leetus nemas naw lijis jaw ilgu laiku. Kartupeli no leelaka karstuma wehl paleek ar ma-seem lulsteem; linni par leelu nomaitati, rettas weetas tikkai atrohd labbus; seens un aholtinsch flitti isdeweess, no seena tikkai buhs lahda puisse no pehrnaja. Muhsu kaiminos, Udes-Sihles krohga birsete scha gabbala laudis noturreja jaiku Zahau walkaru ar dseedaschanu, danzoschanu un darwas muzzu dedsinafchanu. Pee dseedaschanas nehma dalibu wairak no Lihw-Behrjes dseedatajeem un dseedatajahn. Dseedaja til tautas dseemas, furras tai rahmä laikä un jaiku meschina brihnum jauli flanneja. It no nejauschti tahbus preekus redsoht un d'sirdoht Latwju fennlailki prahtha schahwahs. Ka d'sirid, tad svehtdeena tai 14ta Juli Behrsmuischias lohris isees fallumos, turpat kur pehrngaddu, netahku no flohlas-namma. Lai gan jaw deesgan wehlu, tad tomehr warr us labbu islusteschchanohs zerreht, ja tikkai labs laiks irr.

—l.

Ahrsemme sinnas.

No Wahzijas. Issahjuschi nummurä sianojahm, ka us Bismarku tizzis schauts un las tas schahwejs bijis; taggad pahr to plaschias jo plaschias sinnas awises lassamas un no taht lahdas schi us-sihmesim. Kad Bismarks no sawa mahjokta us wessilibas awoteem brauz, las ta ap pulksten 1-neem mehds notikt, tad arweenu leels lauschu bars ap winna mahjokli sapulzejahs, lai warretu us schi flawenu wihru passattitees. Kad tai 1ma Juli Bismarks ap pulksten $\frac{1}{2}$ 2 pehz pufseenes rattos es-feydahs, tad gahja itt lehni pa zetta widdu, kur bija jabrauz. Lahds kattoku preesteris un zaur to preepeda kutscheri lehnam braukt. Tanni azzumirkli, kur Bismarks sawu rohka pajehla, kumedian-taifitaju Belachini svezinah, las ar dseedataju Lederer gahja, te atflanneja itt tuvu schahweens. Kutscheris at-greedsamees eeraudsija lahdu zilwelu pistolli nomet-tam. Schahwejs, las tuhlit lauschu pulka raudfija

pasust, bija tik tuvu, ka kutscheris winnam ar pahtagu warreja uszirst. Lederers fakelhra schahweju pee aplakles un turreja zeeti, lai gan tas neganti zihniyahs wakkā tilt un Ledereram rohkas falohda. Bet drihs laudis to apstahja un buhtu winnu saplohsfjuschi, ja polizija nebuhtu to glahbuse. Bismarks patam bija iskappis un rattus us mahjas suhtijis, ameeringaja laudis un teiza, lai schahweju atdohdoht likuma fohdibai, un ta winnu aiswedda us pilsshetas zeetumu. Schahweju wahrdes (la zeen. lassitaji jaw sinn) irr Kullmann un lahdus 21 gaddu wegs. Bismarks tik zaur to lekahs isglahts, ka winsch us fweizinaschanu ahtri pazeblees, un ta tad lohde ne-trahpija wis galwu, bet pazelto rohkas dilbu. Kad Bismarkam rohka bij fafeeta, tad winsch tuhdat dewahs us semmes-teefu, lai warretu tur schahweju redseht un ar to farunnatees. Tas arri notikla, bet ko winsch ar Kullmanni runnajis, wehl nam sinnams. Wakkā pulks lauschu ar lahpahm ap Bismarka mahjollti sapulzejahs. Bismarks isnahza un laudim par winnu usmannibu un libdszeetibu pateikvamees, teiza, ka schahweens, kas prett winnu tizzis schauts, nebijis preelsch winna, bet preelsch tahs leetas, kurrat winsch klapojoht, prohti preelsch tehwijas weenibas un brihwibas; schi leeta irr Augusta un tapshoht galla westa, kad arri winsch wairi nebuhtu. Pahr Kullmanni runnajoht, jasalka, ka winsch 4 gaddus pee lahdus meistara mahzijees muhzeneka ammatu un tad gahjis fwechumā. At-palkal nahjis winsch us eelas usbrukka sawam bijuscham meistararam un tam ar dunzi duhra, par ko lahdus trihs mehnenschus dabbuja zeetumā sehdeht. Pebz tam winsch dewahs atkal fwechumā un nebij sawam tehwam nefahdas sinnas wairs laidis; winsch peederreja pee lahdus fattolu fabeedribas. Kad winnu us zeetumu wedduschi, tad winsch effoht fazijis: „ais mannis stahro wehl dauds zitti; es neejmu weens pats, kas pebz Bismarka dsihwibas tihko.“ Bet kad winsch tilla pahrklauftchnahs, tad winsch leedsahs, ka effoht no lahdus zitta us scho darbu peerunnahts. Libds ar ne-isskaitamu pulku laimes wehleschanahm Bismarks dabbujis draudeschanas rafstus, kurrōs rafstahs, ka pee schihs weenas schauschanas ween nepalikshoht. Lahdus paschus draudeschanas rafstus dabbujis arri ministeris Falks. Waldiba islaiduse pawehli, lai us fattolu awisehm jo stingraki skattitohts un nelautu muffinadamus rafstus laudis laist.

Jaunakahs sinnas.

No Berlines. Berlines fattolu fabeedriba irr us lahdus laitu slehgt. Franzijs tautas sapulzes slehgschana gaidama. Don Karlofs islaidis rafstu, kurrā zerrību us uswareschana ißfazzijis.

Öhtra wißpahriga Latweeschu flohlotaju sapulze.

Pirmais preelschmets, kas nahja pahrspreeschana, bija par dseedeschana. S. Pilatneeks, flohlotajs is Wezz-

peebalgas, pahr scho preelschmettu runnaja. Lai zeenig lassitaji ar scho teizamu runnu dabbutu eepahtees, pee-leekam to (druszin pahstnatu) schē laht. —

Zilwelu daschadibu, sawadibu eeraugam, redsam to, ta Pilatneeks fabla, pee winnu zenteenu noluhleem un pee winnu mehrku fasneegschanas. Ta fa zenteenu noluhki waj nu irr Augusta, deerwischli, jeb semmi, paschmihlibas pilni, tapat arri ischkarrahs winnu libdelli un flohlas meistareem ja-irr flaidribā par zenteenu noluhleem un libdelleem. Lails rahda un leezina, zil schi jeb ta zihnischanahs, darboschanahs mehrku fasneegschana zilwezibai fwehtibu atnes, to pajell us Augusti tihlibas stahwokli, jeb tai fahrahi pohtsu un to nogruhsch fmaitaschana un netillibas pelle. Bet ikreis nam laiks, janogaiva, lai darba felmes jeb auglus warretu eeraudsiht, to rahda deesgan flaidri wehsture, schi leela pasaules teesneffe, lahdas felmes latram zenteenu noluhlam gaidamas. Ko wißpahriga wehsture tautahm un walstibahm mahza, to paidegas wehsture behrnu audsinatajeem. Ja nu gribbam kreetneem audsinatajeem buht peeskaitami, tad jasinn paidegogas wehsture un sinnatne un pebz schahm janodibbina un javeizina muhsu darbs.

Pahwils falka: „Subsu behrni Subs teesahs.“ Lai schee un wehsture muhs nenoschditu, nepasubdinatu, tad teefasimees paschi zits zittu, lai ta nolluhstam ne pee muhsu meera, bet pee muhsu darba nojehgschanas un zenteenu noluhku felmigas panahschanas waijadstbahm. Mums jadsennahs pebz pilnibas, lai gan mehs to nespeljam fasneegt. Schi atsibschana lai muhs zihnischanahs sinnā ne-uslawa, darboschanahs sinnā nenogurdina, bet jo wairal pamuddina dsihtees pilnigi atsicht sawu ne-pilnibas; lai pahrleezinamees un — pahrleezinachanahs neweens nespelj nolaupiht — lai darbojamees pebz sawas labbalahs pahrleezinachanahs un ta ar sawu leelo teesneffi, ar sawu fids apsimu islihdinamees, lai tad arri pasaule par mums zittadi spreestu nela mehs to pelnam.

Mehs peeberram schim laikam un schis laiks peederr mums un kamehr schai laikā dsihwojam, lai noswerram scha laika waijadstbas. Laila gars irr jaspahst un jaspaproht. Ja mehs laika garru til ta faprastum, ta flohlu noluhks tik sihmetohs audselkus sagattawoht preelsch praktikas dsihwes, tad neman-noht fewi leekamees no laika garra straumes aistrautes us mantas lahribu, us meefas lahruumeem; behrnu dwehseles irr jahmhdina ideali un jakohpj firbs-tilliba. Laila garra faprachanā flohlas meistararam waijaga pastahwibas, tam ka wihram waijaga finnaht, us lahdus pamatta tas pats stahro. Ka zihnitajs, ka kareiwis tas nebrishst fewi liktees schaubitees no latra mahzibas wehja, eebaiditees no nepareisham prassifschahn, famuffinatees no „schwindlereem.“ Tam jasinn, ko, zil un ka winsch mahza. Ihpachli no daudsuma, ne no preelschmettu daudsuma, bet no materiala un no schi daudsuma, „pahrbraufschanas“ jasargajahs, kur flohlnelam leel scho to pahr leelo daudsumu sapnoht, bet tur til eerohnahs tumschais tukschums. Mafak materiala no latra preelschmetta, bet tas pamattigi jamahza, ka tas tam paleek par dsihwu ihpachumu.

Ja zilwela dsihwe irr augustaka, wairak nela til zihnischanahs pebz isdeenischlas pahrtikkas, wairak nela schihs pasaules isnihzigu mantu un meefas-preelu guhschana, ja sawa darboschana negribb zitteem dsihwoneem libdinatees, tad jagahda, lai rohsahs dsihws gars, lai kustahs filta firbs, preelsch wissa Augusta, taisna, fwehta.

Paschpatiftchanas, paschtaifnibas un paschugribas weetā jazell ideali. Muhsjeem irr mas idealu un bes idealeem zilwels noslihd, nogrimst semmā, netihzā mantas lahribā, kur tam nauda, manta irr til sawu meefas lahruumu ispilbischanas libdelli. Metodiskā un paidegogiskā sinnā schē mehs nespeljim notihritees; jo mechanismam, dsillaks fahnes. Mans noluhks now wis neds neds mastnaht libdisschinnigohts panahkumus pee audsinachanas darba, bet muhsu klubdas un nepilnibas flaidri atsibdam, pareisi nosvehrbami, spējim usfahsto

darbu ar bedisgu mihlestibū, wihrischku pastahivibū kohpt. Da-schus kluhdas mahzishanā un aubsefchanā atrohnamas nepil-nigā sagattawoschanā us skohlotaja ammatu; bet waj ar teem, kas ihpachi us faru ammatu sagattawoti, eet dauds labbaki, pilnigali? Slohu-awischu, mahzibas waddoru truhlums un darba- un maijess-ruhpestu daudsums mohja kā leeturent. Bet lai gan muhsu spehki teek faschelti, lai irraid to maijess ruh-pestu til dauds, tad to mehrt newarram, nedrihstam norimtees, nogurt, lai kluhtum pee ta wissu augstaka, svehtigala, mahzi-bas-zella jeb metodes. Ja mahzibas-zella neprashana jaw preefsch zitteem preefschmeteem neauglibu waj tilkai nesahles raddina, tad tas itt fewischli fallams no dseedaschanas mahzibas. Mum's kā skohlotajeem, dseedaschanas felmetajeem peenahlahs jo dshwē apzerreht, ko libd s̄chim panahktchi un kas wehl pa-strahdajams, lai s̄cha darba svehtigu noluhsu jo pilnigali mehrā panahktu. Ladeht par dseedaschanas lohpachanu. a) kas dseedaschanas, b) dseedaschanas warra, c) dseedaschanas noluhs un d) dseedaschanas libhsell.

Dshwē atrohdahs atgaddijumi, kur zilwels garrā tohp aish-grahbs, dwehfels fakustinahs un tam fazelkahs juhmas, kurras isteilt parastā isdeenischā wallodā wahrdū peertruhlti, tur janemm poesija un musika palihgā, janemm dseefmas par tulu. Un kas til warr just, dohmaht un runnaht, tas teefcham ne-huhs bes dseedaschanas un tahs augstakahs, svehtakahs juhmas warr til dseefmas skandinahs, dseefmas raddohr dseefmas isdseedah. Un dasla dseedaschana, kusinadama, aishgrahbdama, irr ne-ismehrojama, ne-isdbibinajama warra, isglsho, isdailo firbi un weeno wissu dshwibas spehkus kohpā us svehtu Deewa-kalposchanu. Jaw no fennu fenneem laikeem dseefmas un dseedaschana irr parahoijschhas faru „warru“ un s̄chā mahklai neweena zitta nespēhj libhsinates. Ta parahda faru spehku, kur farra-taures puhsch un lohdes schnahz un kur meers aplaimo semmi un tautas; ta atspirdsina, cepreregina, isdenn launus garris, irr meefas un dwehfels dseedinataja. Satreez laundarrus, salbina meegu, weeglinga skumjas remde behdas, ustalsa, salthofina, apmeeringa zilwela dwehfeli. Sweeno daschadu tautu zilwetus, irr wissu zilwetu walloda (universal-walloda), daschadu konfessiju peertritejus, kohpā tais paschās dseefmas apleezinah Deewa gohbibu, — tee kneedsahs rohlas, teem faistahs firbis un tee dseed par wissu, kas augst, svehts, kas zilwetu firbis eelibgsmo, eesilda un pazell us augschu, us pa-schu svehto Deewu.

Hippels salta: „Dseedaschana irr brahlu mihlestibas, zilwelu sabeiribas svehrestiba, irr uppura walloda. Dseefmas is-spesch affaras un noschahwe tahs. Irr uppuru duhmi, kas padbebeschus s̄chelt un pee debbesu karala (kehnina) spechahs bes widdutaja.

Wisspahrigs tautas skohlu noluhs irr netik ween isaudseht stingrus, spehjigus meesa uu garrā, bet ne masaf, bet itt ih-pachis tislus, schlihstus pee dwehfels. Us firbs-tillibus, us dwehfels-schlihstibus, til ween us s̄cha eelschligas gartigas brihwibas pamatta warr usselt zilwela brihwiba. Un mehs til tad ween effam brihwi, ja zaur garra mohdinachanu un firbs tislibu atswabbinajamees no muhsu leelakeem eelschligem enaidneekem, no netillibus, negantibus, kaislibas, kas zilwetu lahtas un tautas famaitaschanā gahich. Schē jalihds zaur skohlas svehtu peenahkumu, ka ta latrā sinnā faru darboschanā, jenschanā augstala un labbala tohp un ka ta netik ween garra spehkus kohpj, bet svehti gahda par pateesu firbstillihu, to waitroht, audsinaht un spehzinah, ka ta dshwa parahdahs dohmās, wahrdōs un barbōs un irr dshwē idealā dshwa leejineze. — Bet ja tautas skohla nogreeschahs us to pufi, ka tai tillibus audsefchanas truhlti un tajā til wiss-pahriga sinnatiba tohp eedihdita, eekalta, ta irr nedabbiga, weenpuschiga skohloschanas, tur tillihu nospeesch, nonihzina.

Dseedaschanas lohpachanas noluhs tautas skohlas naw preefsch flaktuwes mahzibas dseedatajus ar isdailotahm balsim isaudseht, naw arri til ween preefsch basnizas koralu nodseeda-

schanas, bet la tautas skohlas audselni skohla un dshwē tra un daschadās dshwes waj debbeschigai mahflai kalkodami, pazell drohfschi faras azjis, faru balsi un farwas firbis us debbes angstumeem, kur warr fmestees newihstamas manitas. Lad tahdu audsefku prahs nenesfifees til weenigi us maijess pelnischanu, bet arri us tahdeem darbeem, kas zilwelu pazell pahri par semmes putellaineem pihschleem. Tautas skohlas noluhs nedrihlt pastahweht dseedaschanas leposchanā, la tas daschahrt atrohnahs, kur zits par zittu, weena skohla par ohtu atspordamees dseennahs leelu leelos kohrus saweem wissadā sinnā maseem eedihdih, kas noteek maschinisti, bes kaut lahdas musikas isprashanas, bes wissas apsinnas un kur firbs aufsta bijuse falta paleel. Un zil tee leelee kohri dshwē fewim dshwi salbina, kur tu nomohzihls nomohzijees un kur terim dseedaschana faru mohtu deht apnilka. Tahdas leelas kohra dseefmas warr til preefsch labdreisigas isleposchanas derreht un luttina skohlotaja un skohlineku lepnibas prahiu, la tas un schee gan uspuhshahs, bet netohp tiflaki. Un dasch skohlotajs apmuldnahs un apstulbohns no tahdas usleelishanas gohva, irr nogreees un apgrehkojees prett paibagogas un metodes lillumeem un beidsoht nestin pats, kur stahw, un isaudse uspuhshahs un wenaldosbu pee skohlineem. Un skohlas meistaram waijadseja gan sinnah fo tas darra.

Tur eet atslahsta, atwesta aismirsta meitina, bahrenite, ta eet luhdamahs tehwa mahjā usnemshanu un lohpachanu, jo ta irr bes pajumta un nowahrgusti, bet to atraida, teildami, ka nepasihstoht, eshoht svechti behrni jau ta pee galda. Ta eet tahlak, un eeraga muhra mahju, gan jaw dohma no al-miru zeebibas, bet apmeeringajahs zerredama, ka tur eelschā mihkstas schehligas firbis warroht mist, bet til libd pa durwim galwu eebahsch, dabbu atbibi: mehs til „mamselites“ usnem-mam. Eet pee leelas sapulzes, dohmadama, kur til dauds leelu zilvelu, tur tal lahdas leelu augstfirbi man parahdih, bet sapulze firbs ditki runnajam no „labbas fmekles famaitaschanas.“ Schi meitina irr muhsu tautas dseefma, kas tahdā nowahrtā tohp turreta. Waj tahs (t. d.) teefcham til newehrtigas, pelkamas par „pilkā tesni“ par „blehnahm.“ Schah-das dohmas un spreediumi irr deemschehl faradduschees.

Tautā irr leels pulls, kas nesinna, ko darra, bes paschap-sinas, kas nesinn, kam un ko tizzeht, irr bes fajehgas, — teem jaheet palihgā un jarahda hystais stahwollis. Un skohlas meistaram tas jamahl un jadarra. Bet ja skohlas meistars pats tautas dseefmas warbuhit til pehj ta wahrdā „blehnu dseefmas“ pasihst, ko tas lai spreesch, us lurreem tas lai rahba. Kas negribb nogremdetees un nejauba, newihsho dillak tautas dseefmas eedohmatees un fajust firbsprahit, ko wahrdi un mu-sila noihme, lahdus laiku behrns, ko tahs leezina un apleezina pehj fara garra: tas newarr par tautas dseefmu zenibū spreet, tas nespēhj fajust tautas dseefmas augstumu un svehtumu. Tautas dseefma irr libhsjuhtama un til ween mihlestibai faproh-tama. Tautas dseefmas nedseid neka, kas nebuhtu zaur firbi, is un no firbs nahzis, nelo nepateesu. Taijās naw nelas taisfahs, „flunstehs,“ bet pedsthwoht, karsti jajusts, isauds is firbs-dibben, irr meesa no mannas meefas un dwehfeli no mannas dwehfeli. Lahdas juhmas atrohd ihstohs wahrdus un ihsto musiku, irr dshwas, irr dshwiba, radda dshwibu, sagrahbj dwehfeli, aishustina firbi, eesilda prahit, stiprina til-fumigus spehkus, uslurra tautas ralsturu, irr zehlajas us aug-stala stahwolla.

Ja nu prahsam, kas lai dseedaschanu kohpj? Skohlotajam ja-irr tam wihram, lam pee dseedaschanas lohpachanas jastahw paschā preefschā, tam ja-irr dseedataju waddonam pehj waddona wahrdā pilniga jehdseenā, tam pascham jafajuht dseefmas augsta zeniba, jarahda audselneem ihsta dseefmu fapraschana, jamohdina ihsta dseefmu gars. Lad skohlotaja darba lauts isplattifees jo plaschs, tad sudbils tehvičā tas noschelvojams nuffums; dseefmas atflannehs tehwa mahjā, izzeltees beedri-

das, tad raddisees dseesmu swehlti Dseedataju waddons rai-
dihs sawus audselknus tauta un tee ees un Huhs dseesmu, tau-
tas dseesmu apustuli. Jo leela wehriba jagreesch us meitu
balhu isdailoschanu us jaulta lohra lohpchanu, lai mahtes
ausletu to dahrgu mahfslu, la ta irr zeenita, lohpta no muhsu
fenn-mahtehm. Jaulta lohra mihihstahs augstahs flannas,
weenotas ar pilneem, semmeem spehzigeem wihru balseem pa-
barra dseesmu jo augstu, man newaijaga atgahdinahit dseesmu
rabbittajus, las jaulta lohra warru pasihbami, sawas dewischigahs
oratorijas preelsch jaulta lohra is sawahm dwehselehm isdwashoja.

Bet la fshlotajam pascham truhfst fajehgas, ja sawā laitā
naw puhlejces tahlat strahdaht, tad tahos fshlotajis nespēji
mohdinah ihsu dseesmu mahslas zeenishanu un miholesibū.
Pascham truhfst dshwa dseesmu us zenschanohs pebz pilnibas
un isdailibas; pascham truhfst patstahwibas un patdarbibas.
Pats strahda lā algadīs un neisaudse dihschanu noluhsu fa-
pratlejus, neds augstu zentenu isbarritajus. Aizbilsdinamas
wainas un fluhdas buhtu schahs: zilwels warr til tad dsee-
daht, lad fids us to nessahs, bet ja ammata barbu labbad
un zittu waijabisbu deht nahkahs arri tahrās reisās dseedahs,
lad fids us to nenenessahs, tad tas nemannoht noslīhst no-
mahslas augstibas us ildeenisīla algadības fshwolla. Pee
dseesmu ievehleschanas waddonam jarahda sapraschana, sa-
marina, tas nedihkli kaut lahdu, las azumirlli prahīa eeshau-
jahs waj preeskha gaddahs, preesch eemahzishanas nent.
Wissas dseesmas nederr preesch fshlas. Tahs labbalahs naw
deesgan labbas. Pelikans dohd fareem behrneem to labba-
Un mums irr uelizeta zilwezibas jauna pa-aubse, dahrgafa,
swehtaka manta, — us tahs mehs leekam sawas dahrgalays
jaulakahs zerribas, to wissangstalo, swehtalo, to dohmajuschi,
darijuschi jeb tilko esfahluschi, to voleelam winnas rohlās.
Tadehl dseesmai jaitr latrā sinnā jaulai, til lab pebz musikas,
la pebz wahrdeem. Pee eemahzishanas jagahda, la dseesma
latrā sinnā irr un paleel par garrigu ihpaschumu, jo zittadi
dseesma ne-ispildihs sawu peenahkumu.

Beidsöht nahku atsal us sawu pamatta teilumu. Skehlüs jogahda par to, lai garra- un firds-prahta isdailiba fastahw saweenibā ar firds-tillibas istohyschanu un ihpaschi us scho yehdigō noluuhlu pee dseedahs-mahzischanas jagreesch wehriba un swars jaleel; tadehl lai zenschamees dseedaschanas lohypschanas svehti peenahlumu ispildiht zaur dseedaschanu firdi schtihstoh un dwehseli pazelloht us Radditaju: tad suddihs weenalosiba, schi wijssemala, rupjala meesibas shime, las satru ihstu zilwezibas draugu apbehdin; tad behrnu gawileschana dseefmas atskannehs salnds un leijas, birses un us laukeem; tad pahrnemtam no Deewa darbu krahyschnuma tam newilloht iswirs wahrdi, las leezinahs: zik leeli ta lunga darbi. Tad debbess un semme, ar saweem brihnumu darbeem behrna jaunā mihsliā firsnina dabbuhs jaulu issflattu, dailu eespaidu un ta firds un prahs dabbas leelumu apbrishnodams preezahees, flusfi ilgooses, to svehti peeluhgt, tam flussibā tuwotees, las to leelo wahrdi "lai tohp" raddibā parahda."

Kad runna bij beigta, tad konferenze wehl spreeda par tahm no Pilsatneeka dohtahm 7 tebsebm yrohti:

- a) Stohlās püsslaika jamahja dseedaschanas-teorijs, otrs puse — praktiski.
 b) Gruhtas un komplizeeretas dseesmas nedrihīst floh-lās mahjīt
 c) Tautas-dseesmas floh-lās mahzamas.
 d) Mahzelli tā jaisdaiļo, ka tee proht zeeaht mušķas, ihpaschi dseedaschanas mahklu.
 e) Draudsei jałohyi jauktais lohris un wiħru lohris.
 f) Katram dseedaschanas lohram ik gaddus jagahda wissmosat par 3 jaunahm lohra-dseesmahm.
 g) Jagahda derrīgs dseedaschanas-waddonis (t. i. dseedaschanas mahiha-s-crashata).

Schis tehses, pa daffai pehz it larstas debateeresqanas, koppa wissas veenemtas, til or teem veefishmeiumeem. ta

preefsch teorijas arri masak lä puissaika peetistu un lä jaur=eemahzamo lohra=dseesmu slaitis naw janosatka, bet lä jaunas dseefmas if qaddus eemahzamas „zik eespehjams.“

Lad runnaja:

2) Par rehlinaschanu un raktischanu Chr. Schönb ergis, is Ruzzawas.

Schönbergis sawā runnā gan nezehla mums ne fo
sewischki jauna preekschā, tad to mehr tas dsihwes stahls
par to, là winsch sawā slobla rehlinaschanu un ralstischchanu
mahza, rahdija mums daschu eewehrojumu pusi is sloblas
dsihwes. Là là behni lauklohlás paleel til ne ilgu
laiku un tad pa leelakai daffai praltingā dsihwē stahjabs,
tad schis rehlinaschanu mahzoht it ihpaschi til pebz
praltingas dsihwes wajadsibahm. Là p. pr. pee triju pantu
(stahschu) rehlinaschanas schis ne to dauds neslahsloht per
proporzijahm jeb usralstischchanu (Ansatz), bet leefohf sloh-
leeneem zaur tohmaschanu atrast to riltigo jettu. Reh-
linaschanu ar daffahm schis nemmoht til tad, tad slobleni
jan eepafinnschees ar triju pantu un ar beeeribas reh-
lineem. — Pee ralstischchanas mahzischanas wisspirms
effoht us to jaluhlo, waj behrns pareisi sehd, waj pareisi
spalwu tur. Ralstischana effoht arri par fahrtibas tihdsellit
usflattoma. Lohii derrigs, tad us to flattahs, lai slobleni
sawas burtnizas fahrtigi tur, un peeralstiths ne wis tuh-
liht isnihzina, bet usglabba. Tad Schönbergis runnadame,
issfaidroja, là schis wainas brutnizes pährlabbejoht. Pa-
strihketas wainas schis leelohf ismabhzeees un pehzak wissu-
bes wainahm noralsticht. Là pat pährgzhlumus no weenas
wallodas ohtrā schis leelohf usralsticht. Baur zaurim nem-
moht, schis leeleht saweem slobleneem dauds ralsticht, jo
to to winni rafsta, to dauds slipraf eekattoht galwā, ne kā
lo tāpat mahzotees.

(Us preelfdu beginn.)

Atgainischonahs.

Mahjas weesa 26. nummuri irr zaur ta korespondenta „Ahrdraudseeti” wiltigas sinnas no Burtneeseem usnemtas un ispaustas. Gan Burtneeku teatera spehletoji, id arri rainotee Burtneezeschi, kas pehz „Ahrdraudseetscha” gudra spreeduma fawu gohdu un labbu flawas wehribu par mas rubuteem pahrdohdoht, — paschi sinnahs, kas teem jadarra. Bet „Ahrdraudseets” gribb teatera spehleschanu ar wisseem flistumeem Bewerina beedribai usteepit, tad par to newarram fluffu zeest un zaur scho sinnama darram, las irr melli; jo Bewerina dseedataju beedribai naw ne lahda dalla ar teatera spehleschanu un winnai arri naw sawa walsts namma, bet ta sawus gadda sivehtkus un weesigas wallarus isriklo Burtneeku pilsmischi pagasta nammä. Sinnams, ka Bewerina beedribi oħtrā waffaras sivehtku deenā sawā walsts nammä tad arri teateri naw spehlejus. Preelschnejziba.

Preetchneeziba.

Pebteritis.

(Is muhfu taufas-floblas.)

Pehleritis arr jaw stohla

Rahdas deenas fehdeja.

Sahra laßt uns par fohdu

Kahdā swēshā grāh

Pehters mahzijahs arr me

Lafift wezzā abejē.

Abegiti zauri gahja,
Mwatta Iaffiit tusshibba.

Pratta lajijit pujsbihbele.
Elaheh hadri lajiz stat

Globlas beedri laffa, **stat**
gas irr **rafistihz** **grahmat**

Das ist Parlers grammatischer Name.

*Zappa frathei, paginā variā,
Bittā meetā anturra.*

*Silla weelu apintra,
Stahsâ tee var labdu tsd*

Lassa nu var nejwæbrem.

Weikli laffit lihdi ar scheem.
Notwihzis vee laffishanas,
Welf un gauda, laffa, dseed
Schigki, schigki schkinn bes finnas —
Smeet sahf wissi, ka tam eet.
Bet nu nessin teift ne neefka
Ko irr laffij's grahmata.
Pehters dohma: Churma leeta —
Ka tee zitti finnaja?
Praffa Behrtukam ar Geertu:
"Ko lai brahki eefahku,
Ka lai laffit labbi prohtu
Un ko laffu isstahstu?"
"Ten truhkst, draudzin, pahra leetas,"
Là tam Behrtuls atteiza,
"Uzmannibas, pazeetibas,
Druszin dohmu galwinâ."

—Iff.

Nihgas Latweeschn beedriba
isbrauks fwehtdeen, 14. Juli schowassar ohtreis sak
fumâs us

Ratlafalnu.

Makfa: beedream 60 l., zaur beedream eevestahm dahmahm 40 l.,
zaur beedream eevesteem fwechheem 1 r. — Isbrauksjhana no Rihgas,
no plosta tilta, pullst. 10. rihtâ; atpakkabrauksjhana pullst. 9. r.
Musihlis un fehiks buhs lihdi. Laiwa brauks preelsch yuðd, no Rat-
lafalnu us Rihgu un atpakkal. Lai tee, kas pirmo brauzeenu nolave-
juschi, warretu ar ohtru brauzeenu draukt.

Nahrtibas komissija.

Lihs 12. Juli atmahlufshi 1902 fuggi un aigahjufshi 1729 fuggi.

Atildebadams redaktehrs Ernst Plates.

Norahdischanu

to 1mâ Juli sch. g. islohsetu ohtras leeneschanas 5 prozentu naudas bilketu ar usdeweht.

Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste
N	M	rubl.	N	M	rubl.	N	M	rubl.	N	M	rubl.	N	M	rubl.	N	M	rubl.
1	44	500	2,880	29	500	5,995	6	500	9,235	40	500	12,936	8	500	16,186	1	500
40	34	500	2,894	5	500	6,014	5	500	9,235	43	500	12,987	24	500	16,189	22	500
93	17	500	2,978	7	500	6,089	44	500	9,302	21	500	13,134	26	500	16,239	50	500
136	28	500	2,990	37	500	6,171	30	500	9,366	28	500	13,191	20	500	16,242	14	500
183	47	500	2,996	8	500	6,236	40	500	9,392	31	1,000	13,485	38	500	16,276	17	500
239	28	500	3,004	25	500	6,245	6	500	9,421	2	500	13,525	41	500	16,493	43	500
269	32	1,000	3,014	5	500	6,295	9	500	9,556	32	500	13,650	24	1,000	16,562	30	1,000
344	25	500	3,149	31	500	6,344	16	500	9,572	49	500	13,739	47	5,000	16,580	48	500
402	46	500	3,239	24	500	6,516	50	75,000	9,575	2	500	13,757	16	500	16,591	39	1,000
459	48	500	3,304	43	500	6,768	48	10,000	9,592	35	500	13,970	7	500	16,625	50	500
585	20	1,000	3,306	9	500	6,784	44	500	9,645	26	500	14,018	21	500	16,646	1	500
619	30	500	3,322	12	500	6,823	20	500	9,689	23	500	14,048	6	500	16,719	44	500
621	43	500	3,364	28	500	6,978	40	500	9,727	12	500	14,103	12	500	16,861	33	500
624	24	500	3,397	10	500	7,039	23	500	9,769	36	8,000	14,150	32	500	16,916	50	500
636	33	500	3,401	23	500	7,105	41	500	9,833	35	500	14,246	44	500	16,918	21	500
740	11	500	3,438	3	500	7,120	15	500	9,899	36	500	14,337	44	500	16,953	32	500
807	20	500	3,544	31	500	7,418	47	500	9,927	47	500	14,389	34	500	17,000	5	500
863	42	500	3,550	41	500	7,470	2	500	9,949	17	500	14,405	24	500	17,000	31	500
919	18	500	3,653	7	500	7,476	1	500	9,956	24	500	14,469	50	1,000	17,144	19	500
951	39	500	3,682	25	500	7,528	1	500	9,970	31	500	14,470	50	500	17,175	25	500
953	43	1,000	3,700	39	500	7,593	19	500	10,089	44	500	14,505	8	500	17,231	28	500
969	25	500	3,711	8	500	7,659	12	500	10,138	18	500	14,525	16	500	17,362	3	500
1,028	16	500	3,807	24	500	7,827	18	500	10,235	48	500	14,550	24	500	17,418	26	500
1,112	35	8,000	3,847	12	25,000	7,828	50	500	10,386	32	500	14,554	21	500	17,576	48	500
1,120	2	500	3,876	20	500	7,905	21	500	10,409	20	500	14,559	8	500	17,589	50	8,000
1,143	12	500	3,902	33	500	7,943	18	500	10,423	8	500	14,703	4	10,000	17,779	35	500
1,177	40	500	3,937	39	500	7,968	17	500	10,450	15	500	14,804	8	500	17,858	4	500
1,200	16	500	3,972	32	500	8,005	24	500	10,504	1	500	14,823	43	1,000	17,919	43	500
1,304	44	1,000	3,990	18	500	8,064	24	500	10,519	41	5,000	14,946	2	500	17,994	49	500
1,327	31	500	4,043	2	500	8,136	7	500	10,601	33	500	14,960	34	500	18,038	46	500
1,352	28	500	4,111	40	500	8,158	45	500	10,951	1	500	14,960	40	500	18,056	9	500
1,368	16	500	4,122	50	500	8,160	30	500	11,028	34	500	14,982	48	1,000	18,093	6	8,000
1,510	7	500	4,167	23	500	8,175	36	590	11,336	10	1,000	15,004	35	500	18,099	17	500
1,655	34	500	4,378	16	500	8,199	7	500	11,346	28	1,000	15,095	44	1,000	18,156	23	500
1,665	26	500	4,420	36	500	8,249	32	5000	11,536	17	500	15,103	39	500	18,424	24	500
1,684	3	500	4,575	18	500	8,272	11	500	11,596	19	500	15,213	9	500	18,442	33	500
1,711	23	500	4,892	16	500	8,475	37	1,000	11,605	24	500	15,214	44	500	18,617	37	40,000
1,838	23	500	4,905	9	1,000	8,488	7	500	12,092	25	500	15,224	45	1,000	18,780	3	500
1,981	27	500	4,908	25	500	8,528	49	500	12,102	45	500	15,291	49	500	18,968	7	5,000
2,037	13	500	4,913	8	500	8,563	1	500	12,201	28	10,000	15,364	25	500	19,230	9	500
2,102	29	500	4,934	10	5,000	8,613	45	500	12,253	32	500	15,487	1	500	19,525	21	500
2,194	34	500	4,960	30	200,000	8,630	22	5,000	12,281	44	500	15,534	26	500	19,532	16	500
2,226	37	500	5,222	40	500	8,637	10	500	12,463	16	500	15,778	33	1,000	19,614	4	500
2,243	40	500	5,336	32	500	9,657	26	500	12,544	38	500	15,843	19	1,000	19,631	7	500
2,277	5	500	5,456	2	5,000	8,995	38	1,000	12,546	46	500	15,869	3	5,000	19,693	31	500
2,423	37	500	5,544	42	500	8,970	16	500	12,581	9	500	15,919	14	500	19,801	33	500
2,461	25	500	5,692	48	500	9,005	9	500	12,608	32	500	15,977	16	500	19,809	45	500
2,763	48	500	5,848	7	500	9,007	50	500	12,646	6	500	15,997	14	500	19,877	13	500
2,854	13	500	5,877	43	500	9,164	10	500	12,874	24	500	16,048	34	500	19,888	34	500
2,855	4	500	5,927	43	8,000	9,175	15	500	12,885	31	500	16,057	23	500	19,998	32	500

Kohpâ 300 winnesti par 600,000 rubleem.

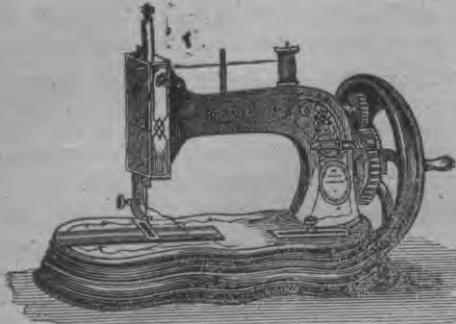
Kuras billetes jaur lohsechanu atpakkal teek nemtas un us preefschu wairus nederrehs.

Serias nummuri: 214, 436, 1,249, 1,914, 2,271, 3,261, 3,473, 4,041, 4,909, 4,955, 5,152, 5,428, 5,584, 5,749, 5,814-
6,565, 7,304, 7,406, 7,603, 7,672, 7,807, 8,027, 8,447, 8,639, 9,087, 9,270, 9,438, 9,597, 10,016, 10,554, 10,804-
10,905, 12,061, 12,170, 12,524, 13,000, 13,112, 13,301, 13,398, 14,345, 14,587, 15,065, 15,073, 15,270, 16,215, 16,667-
16,699, 17,164, 17,597, 17,606, 18,117, 18,112, 19,873, 19,936.

Slu d di u a s ch a n a s.

Leelakais krahjums

schuhjamu maschinu

preelsch strohderem un t. pr., no 47—100 rubl. f., un masatas ar rohku gree-schamas par 35 rubl., ta arri preelsch faijnezhm no 15 rubl. f. fahloht. — Par wissahm maschinehm mehs wairak gaddus pilniqi galwojam un pef-suhdam bes masas us pagehreschanu zenna-rabditajus ar bildehm un dohdam katram pefzjam pamahzishanu winna walloda drukkau lihds.

Grover un Baker, Imperial, Singer ir lohti flaitas strohderu-mashinas. Mehs nemmam tahdas, jau tahdus 7 gaddus, tilktai is tahm labbatohm fabrikahm un tadeht arri dabbujam Wihnes istahde pirmu medali.

7 Lühr un Jimmerthal, 7

Rihga, leela Smilshu-eela Nr. 7.

Jonatana beedreem par sunu, ta tqi 21. Jult buhs iseeshana us fassumee, eelsch Solothas muischa, tur beedri tohp usazinatis dallibis nemt, ta arri Berribas- un Pawafara-beedribas preelschneeli teel par weesem us-luhgti, arri nebedri war tif zaun beedreem iwesti tilt. Tai minneto rikta puls. 6 beedribas-namna jaafapulzejas. Biletes irr to neddelus preelsch tam ja-isnemum no Jonatana beedribas preelschneela, lai ta rikta nelahda kaveschanahs ne-dutu. Preelschneebiba.

Pawaffaras beedriba.

Swehtveen, 14. Jult buhs

general - sapulze.

Beedri tohp luhgti pa pilnam sanahst.

Preelschneebiba.

Skohlotajs,

Ias arri freewisti un wahjisti proht mahjisti, war weetu dabbuht Kastranes pagasta skohla, Suntashu draudse. Kas scho weetu gribblem dabbuht, lai pefzjehs deht notaifshanas 5. August f. g-pe Kastranes walts waldischanas.

Iounas meitas no semmehim, kas dahmu strohdereschanu un schuhfchanu us maschini kreetni gribblem zitees, atrohd labbu weetu; leela Rihg-eela № 20, 1 treppi augsti, pee dahmu strohderenes, madomas Kondrus.

Weens apprezzejees vahris, lam nam behru, teek melleli preelsch slimmeekas aplohypchanas par brihu lohrteli, malstu, gaismu un lohni. Klahtatas finnas Pehter. Ahr-Rihg, Smilshu-eela № 4.

Dini Sirgi bes wainahm, weens schlimmelis, ehrselis 6 g. wezs un weens behrs Sirgs, 6 g. wezs, preelsch weeglas braulshanas un arri strabaschanas derrigi, irr pahrohd ami manna nammä Sprengel № 2. Mast. Ahr-Rihg, blaklus bekeri meistera Lorenz. Sirgi redzami wissu fwehdeenu un zittahm deahm no p. 6 walkara. Paul Wiedemann.

Stunfigus suhdu-mehslus

Superfosfat,

no Packart Ipswich (England)

Kuri te jou wairal ta 10 gaddi par labbeem atasti un sawu labbu ihpaschibis deht jaw pirmu semkopju israhdishanu 1865, gadda medallu dab-husa, pahrohd no lehgera.

P. van Dyk,
leela Smilshu-eela № 1.

Skahrnu-eela Nr. 21,
pretti Jahnu basuizai,

peedahwa fawa baggati isrihlotu krahjumu no

jaks-flintahm un rewolwereem
no wissadahm jaunuahm sorteim
un sistemahm,

la arri
wissadus jaks-rihkus
par lohti lehtahm zennahm

Ch. Braun,
plintu taftitajs.

Lohti teizamus

Baireeschu un Braunschweigas

≡ appinus ≡

no 6 lihds 10 rubleem fudr. par yuddu pahrohd lehti no lehgera

Karl Neermann un beedr.,

Zuhku-eela № 21.

Par eevehroschanu.

Galwaniseeretas (neruhfedamas) drashschu-tauwas

preelsch fuggu- un laufaimneezibas-bubfchanas, par plohsta-tauwus pee pahrzefchanas pee uppehm, lehtuma un stipruma dikt usteizamas, irr dabdujamas no wissada resnuma un garruma pee

F. E. Meier un beedr.,
masa Sinderu-eela, Satowa nammä Rihg.

Weens stiprups pufis ware manna drukas-nammä weetu dabbuht. Ernst Plates.

Labs gattaws karpneekas darbs
teek peedahwahs un kreetni apde-nefchanas un mehrenas zennas apsohlitas karpneekas dohde № 108 starp Skahlu wahrtiem un Sinderu-eelas no karpneeku meistora

Friedrich Lange.

Zeenijamai publikai

finnoju, ka es Kalnizem-eela eeprettim. Wannag-frogam fawä mahja esmu ehdamu. Ia arri zittu preifsch-bobbi (Materialwaren-Handlung) atweh-ris, tur preefschu illatram latpnu un taisnu ap-deenefchanu. Ar pafemmu

P. Schneiders.

No zensures atwehleitis. Rihg, 12. Jult 1874. No polizejas atwehleitis. Drikheits pee bilshu- un grahmatu-drikketaja Ernst Plates, Rihg, pee Pehtera bas.

Te flakt peelikkums ar fluddinafchanahm.

Dakteris un adwokats.

(Lettissi no A. Sp.)
(Slott. Nr. 24.)

Ta nabbaga Jahsepa mohkas naw aprakstamas, ko tai brihdī winsch zeeta, kad adwokatu sahle eenahlam redseja. Winsch peekrahhs stipri tahm dohmabm, ka schowaklar winnam par leezineeku sawas seewas ne-ustizzibai buhshoht buht. Ar schaubigu drohshibu winsch apnehmahs kluussu zeest un gaidih, kas isnahts.

Julius lepnās drehbēs gehrbecs, staigaja smaididams no weena galla us ohtru pa sahli. Neisu reisahm tas apstahjabs, skattijahs pehz pullstena un klavfijahs. Kad nelas nebij dsirdams, tad peegahja pee galda, us kurea ta pirmak minneta lampa degdama slahweja, iswilka kahdu papihri un lassija.

"Winsch prohwe wehl weenreis, waj arr firsnigi irr," dakteris pee fewis fmeedamees dohmaja.

Kahdas peezas minutes jau bija aistezzejuschas, un wahrtu pullstens atkal atskanneja. Jahseps redseja, ka Julius apstahjabs, un sawus sprohgainus mattus ar rohku glaudidams, us durwim libgsmi smaididams luhkojahs. Dakteris falekrea Jahsepa rohlu, it ka waj drohshibu tam eedoht gribbedams; jo ta it ka weenās uggunis degga, un affinis dsihflas nemeerigi straidsjo.

"Nekas! nekas!" winsch tam ausi eetschulsteja.

Jahseps klavfijahs til usmamiigi, ka pat sawadwaschobhana tam par kawekli islikahs. Us weenreis atwehrahs durvis un kahda jauna fundse eelschā eenahza. Winna neffa ihsu melnu sihda uswallu un ballu zeppuri, kuras schleijeris (schlidrauts) tahs waigu opsedja. Durvis aistaisijupe us sahles dibbena dewahs.

"Manna laulata draudsene!" kohpmannis ar puistedamu firdi klussi fazzija. Tribzedams winsch sakampa dakteria rohlu, bes ka abbus eenahzejus no azzim islaistu.

"Meerigi, meerigi!" dakteris to drohshinadams fazzija. Skattitaji nu redseja, ka adwokats tai jau-najai fundsei pretti dewahs, un winnas mašu ar balteem zimidineem apgehrbtu rohku kluhpstija.

"Nu weenreis!" winsch issauza. "Minnutes irr man par stundahm pahwehrtučchahs, un es jau sahku schaubitees, waj schowakkar tik laimigs buhshu, sawas firdsjuschanas juhsu preefschā isgahst. Al, Emilija, juhs effat breesmigi libds schim ar manni spehlejuschi!"

Ta jauna fundse nelo ne-atbildeja, bet eefahza tribzeht, un kluussa schaulsteschana bij dsirdama.

"Juhs raudat!" winsch libdszeetigifazzija. "Al, schihs affaras degg ka ugguns us mannu firdi! Emilija, nokrattat scho smaggu juhgu, ustizzat man, kas juhsu laimes deht publejahs, ustizzat tam labbam mihlestibas garram, tad gaifcha un libgsmi nahlotne muhs sagraidihs. Juhs ne-effat libdi schim manni

sap rattuse, juhs effat ka kluussa aitina zeetuse, bes ka sawu zeeshanas awohtu pasinnuse. — Emilija, schodeen juhs fazziseet, ka man taisniba irr bijuse! Es juhtobs isredsehts juhsu laimi mekleht, un pateesi, es to atraddishu!"

"Arweenu wehl affaras lä atbilde? Waj juhs nespēhjat man sawu firdi iskrattih? Emilija, atwehlat man juhsu skaistās azzis lassija, ka jums drohshibas truhst man issazziht, un es nowelschu to smoggu juhgu, kas juhsu mihistu, smalku firdi nospeesch!"

Julius metta schlidrautu atpakkat. Bet tik lo winsch tahs fundes seju eeraudsija, pahrsteigts atkahpahs kahdus pahri sohkus atpakkat un skaisti eekleedsahs. Jahseps mekleja sawu azzu redsefchanas spehku diwkahrtigi pawairoht, winsch eeraudsija sweschu, bet gauschi skaistu seewischka seju, kas no aizgrahbschanas bija nosartuse un no affarahm nomasgata.

Adwokats bij peepefchi zittads pahriwehrtees. Bahls no dusmāh un trihzedams, winsch tai jaunai fundsei atkal tuvojahs, un ar pawiffam zittadu balsi ka pirmak issauza:

"Tu, Elena, tu? Pateesi tu spehle weenu ehrmotu luggu! Salki, breesmiga, kas tevi us to derrejis? Kä tu nahzi schinni wassaras mahja?"

"Kas manni us to derrejis?" smalla drebbedama balsi praffija. "Neweens, adwokata kungs! Es dohmaju, man gan irr teefiba, sawu wihrus pafsubinaht to peepildiht, ko winsch pee svehta altara man sohlijis! Schai pussdeenā juhs man sohlijat naudu, gribbejat sawas apsohlišchanas man ar to aismalhah, un heedinajat manni ar warru pee ta peespeest, ja ar labbu nepeenemshoht!"

"Un ta arr notiks!" Julius auksti fazzija. "Taggad juhs pasihstat mannu firdsnoslehpumu, kas jums it skaidru sinna dohd, zil wahju zerribu juhs us manni wehl warrat turreht. Wehl weenreis pee tahs sohltas naudas juhs atgahdinu, un praffi turpretti, ka juhs mannu prezzihi, ka weenu ne-apdohmigu jaunibas gekkihi apluhkojat un aismirstat."

"Julius, Julius!" ta nelaimiga fundse schaulstema fazzija. "Juhs fauzat sawu mihiestibu pee mannis, par jaunibas gekkihi?"

"Sinnams, es tik no libdszeetibas juhs pee altara esmu weddis."

"Al Deews!" Elena issauza. Kahdus azzumirkus winna klussi raudaja, tad noslauzija sawas affaras un sanehmusehs tahtak fazzija:

"Ta irr teesa, Julius, es biju nabbaga meitene, kad juhs ar manni Wiñnes pilsehtā eepasinnatees, es gahdaju zaur saweem rohku-darbeem preefsch sawas slimmas mahes un beeschi ar truhkumu zihnijs; bet lo juhs svehrejat ar viis breesmigako svehrestibu, kad es, ta nabbaga meitene, juhsu mihlestibas sohlišchanahm negribbeju tizzeht? Juhs

swehrejat fewi nonahwetees, kad manni par sawu laulatu draudseni un nedabuseet un runnajat no farstas mihlestibas. Un waj man arr newaijadseja juhsu mihlestibai tizzeht, kad es jums neko wairak newareju peenest, ka tik sawu gohdu un eelschligu pretmihlestibu? Un mannu beidsamo schaubaishanohs isnihzmaht, juhs likkatees ar manni laulatee, es biju juhsu, un juhs manni drohshinajat, ka juhs it pilnigi effet laimigi.

Juhs aijzelkojat us Hamburgu pee saweem wezzakeem, ka warretu preefsch mannas eeweschanas wissu fataisht, un sohlijat pehz divi mehnsccheem manni sawai familijai peerwest. Es dabbuju pa laikeem wehstules, arri palihdsibu preefsch mannas pahrtifschanas juhs man fneedsat; bet paschi ne-nahzat atpalkat, un nu noturrejat manni diwus gaddus ar tahdu usrunnu, ka jums saws tehws ja-apmeerinoht, kas par scho, winnam nepatihsamu prezzihi, gauschi skahbu gibmi rahdoht, un tadeht jums juhsu mantoschana ka us ratteem stahwoht. Es efmu juhsu laulata draudsene, Julius, un aijzelkoju us Hamburgu juhsu tuwumā dsihwoht. Juhs effat manni peekahpuschi, Moreta fungs; ne wis juhsu tehws juhs sawe, manni par sawu laulatu draudsent atsht, bet mihlestiba pee weenas zittas, ko juhs taggad ta pat sawa tihla raugat eewilst, ka manni effat eewilkuschi.

"Ak zif labbi, ak zif brangi juhs effat ismahzita!" Julius mehbiddams fazziija.

"To pats Deews man palihdsejis, Moreta fungs!" Elena fazziija. "Es efmu ihsta laika us Hamburgu atmahluse, juhs pee sawa peenahluma paskubbinah, juhsu gohdu glahbt."

"Manuu gohdu? Kas tad winna aissahris?"

"Juhs paschi!"

"Elena!" adwokats draudedams issauza.

"Nebedinajat wis manni, Julius, jo juhsu gohds irr arri mans gohds, un kad es to fargaju, tad es peepildu svehtu peenahlumu. — Es biju divi gaddus no jums schirkita un efmu schinni laika tahm dohmahm stipri peekehrusehs ka sawu laimi no juhsu mihlestibas wairs newarru un arri nedrihstu gaidiht — schi deena man to irr apstiprinajuse. Juhs warrat to nabbaga mihtodamu Elena astumt, bet sawu laulatu draudseni juhs pasaulei sinnamu darrisheet."

"Kas man to gribb usspeest?"

"Es, ta nabbaga Elena, ta, ko juhs schai puus-deenā zaur sawu fullaini us eelu gribbejat issweest. Nu, mans fungs, juhs effat sawu nodohmu man sinnamu darrhufchi."

Juhs runnajat no laulibas tik nezeenigi, ka dasch-fahrt no andeles-kontraktes mehds runnaht. Labbi, es apzeetinu sawu mihlestibu pee schihs kontraktes, bet es arri pastahwu, ka ta no juhsu pusses teek turreta. No mannas pusses ta nekad netiks lausta, un juhs nu baudiseet tahs ne-apdohmigas jaunibas

gekkibas auglus — ka juhs muhsu laulibu sauzat — kohpā ar manni. Rihtā juhs Moreta kundsi pasaulei sinnamu darrisat, un kad juhs leedsatees —"

"Nu?" Julius apsmeedams prassija. "Kad es leedsobs?"

"Kad es juhs nooleku preesch wissas pasaules apsmeeklā. Wissi par Moreta fungu, ko par to wissgudrafo Hamburgas adwokatu turra, sirsnigi smeeees, un kur ween winsch rahdisees, ar apsmeeschani sanems, ko winsch arr teesham pelnijis. Redsat, ta laudis, fazzihs: tas irr tas gudrais adwokats, tas drohshais wihrs, kas sawa ustizzama, labbaka drauga laulatu draudseni us nezeleem gribbejis nowest, kas winna tahn mihlestibas-wehstules rastija, kam pehdigi arr isdewahs to nabbaga kundsi pee sleppenas farunnas peedabhuht, un kad nu winsch tai pawestai winnas schleijeri (schidrautu) pazehla, sawu pascha laulatu draudseni eeraudstja. Tas irr tas wihrs, kas fewi par weenas tillas sevishkas uswarretaju turrejabs, kas teizabs, ka winsch it sirsnigi no Raimunda fundses teekoh mihlehts, un Emilia nesinn neweenu wahrdiau no tam, jo wissas winna degdamas mihlestibas-wehstules naw wis winnas rohfas tikkuscas."

"Elena! Elena!" Julius ar drebbedamu balsti issauza.

"Ja, mans fungs, juhs gribbejat sawu labbako draugu peewilt, un nu effat paschi tas peewiltais. Waj naw teef, tas irr lustigs notiklums? Ko juhs dohmajat, kad tahda skanna no jums pa pilsfehtu skann? Ko juhs dohmajat, kad juhs jaikas wehstules wissas weesnizes tiks laffitas? Un tas wiss stahw pee mannis, adwokata fungs, — jo taggad tahn sleppenas mihlestibas-wehstules, no kureahm Raimunda fundse ne neeka nesinn, stahw mannas rohfas. Taggad juhs pasihstat mannis erohtschus — tas stahw pee jums, to trohfsni aptarreht jeb wallā laist."

Julius stahweja ka ismissis sahles widdū. Kā no gruhta sapna atmohdees, winsch peepeschi galw u pazehla un prassija:

"Elena, kur tahs wehstules irr?"

"Lē!" jauna kundse masu pakitti rahdidama issauza.

"Kas winnas tew dewa?"

"Emilijas fargengetis, kas winnas panehma un paglabbaja."

"Waj tas warbuht, dakteris Frihlands! adwokats eesauzahs. Tahseps newarreja wairs fewi walritees, winsch panehma daktera rohku un speeda to pee sawahm kruhtim."

"Winnas peederr man," Elena tahlat fazziija, "tas laipnigais deweis aistahj winnas man tik ilgi, zif man mannas drohshibas deht tahs waijadfigas."

Adwokats apluhloja to pateesi seededamu Elena, kas ar farkaneem waigeem un plattahm, spohschahm azzim winna preeschā stahweja.

"Seewa," winsch peepeschi issauza, "lahds gars eelsch tewis eesfrehjis?"

Elena peegahja tam tuvak un fakheha winna rohku.

"Julius," winna ar weeglu mihlesti balsi fazija, "wehl spehzigaka par meitas mihlestibu irr mahtes mihlestiba. Preelsch fawa behrna laimes ta zihnahs ar wihra drohshib; bet winna peedohd arr tik pat lehti, kad winna pa meera zelkeem fawu mehrki warr panahkt. Gahda par tawu behrnu, gahda winnam weenu gohda-pilnu, laimigu nahkotni, tad tew naw no tahs nabbaga Glenas wairs ne ko bihtees. Es uppureju fawu mihlestibu — bet ne fawu behrnu!"

"Taggad irr laiks," dakteris uszeldamees un Jahsepu pee rohkas nemdams fazija.

Abbus wihrus eeraudstis, adwokats nobahleja.

"Nu, mans lungs," dakteris fazija, "muhsu prozesse irr galla. Mehs nenahlam jums to pahremest, bet muhsu klahbtuhfchanai buhs jums rahdiht, fa arri mehs juhsu laulatas draudsenes gruhtu likteni pasthstam. Winna irr dauds zeetuse, un tik ar leelu peespeeshanu no mannis winna ta isturejusehs. Es leezinu preelsch ta wissur klahbtuhdama Deewa, fa tik ween mahtes-mihlestiba winnai to spehku dewa, mannam padohmam klausht. Arri juhs warrat mannam padohmam klausht: staigajak pehz fawas wisslabbakas fidsapsinas, un pildat fawu usnemu peenahkumu ka gohdigs lautahts draugs. Juhsu maldishanahs lai irr aismirsta, un juhs warrat meerigi fawai nahkotnei pretti flattitees.

"Julius," Jahseps ar kustinatu balsi fazija, "tuneffi wis mannu, bet tawas pascha laulatas draudsenes likteni schai pussdeena man preelschâ stahdijis!"

Adwokats fneedsa faunigi kohpmannim rohku.

"Dishwo wessels, Jahsep!" winsch ar drebbedamu balsi fazija. "Kad man irr wehlehts pee fawas laulatas draudsenes tik laimigam buht, ka tu pee fawas Emilijs; tad man par muhsu daktere puhlehm nau ko suhdsenees. Dishwo wessels, mehs nelad wairs neredsfimees!"

Julius fneedsa Glenai rohku un wedda winna no Jahsepa waffaras-mahjas prohjam. Jahseps apkritta dakteram ap kallu.

"Mans glahbejs, mans labdarritajs!" winsch gawileja.

"Taggad es wissu saprohtu."

"Un arri to juhs saprattiseet, mans draugs, fa par Emiliju netaisni dohmajuschi. Winna neweenu no tahm sleppenahm mihlestibas-wehstulehm naw redsejuse, jo tahs wissas nonahza mannas rohlas."

"Bet waj winna tahs adwokata faunas dohmas arri finn?"

"Ja, es turreju par peenahkumu, winnai tahs finnamas darriht. Lee wahrdi, ko winna fawu flimmibâ isrunnaja, bij tik ta parahdischana, kas zaur adwokata faunu nodohmu warretu notist. Un nu us mahju!"

Abbi wihi eekahpa wahgôs, kas no daktere pastelleti, preelsch waffaras-mahjas durwim atraddahs.

"Bet ka juhs ar Glenu pasthstami tikkat?" kohpmannis prassija.

"Manni aissauza us weefnizu pee lahdas fundses flimma behrna. Ta tik stipri un drohshchi man ustizzejahs, fa istahstija, kas winna effoh, un luhsda man par Moreka familiju lahdas finnas. To zittu jau warrat dohmaht."

Pee Raimunda namma wahgi apstahjahs. Dakteris eewenna kohpmanni winna laulatas draudsenes istabâ. Emilija stahweja no gaidishanas tribzedama, pee fawa behrnu gultas, kad abbi wihi eenahza.

"Emilija!" Jahseps issauza — un speeda to sededamu fundsi pee fawahm kruhtim.

"Behrni," wezzais dakteris fazija, "waj juhs gribbat mannu tehwischligu padohmu klausht?"

"Runnajat, dakter, runnajat!" abbi fauza.

"Lai paleek wiss fur vijis, neprassat un ne-atbildat, tikween palaischatees schai azumirkla laime, kas no jauna starrodama, fa faule pehz pehrkona gaifa zaur padebbescheem speeschahs. Jums, draugs," winsch us. Jahsepu greesdamas fazija, "newaijaga wairs plashakas issaidroshanas, un Emilijas fundse irr na bresimahm glahbta," winsch fmaididams peelikka. "Weena fundse nedrihkfist finnaht, fa hei fawa wihra arr wehl zittam patikkuse. Ar labbu nakti!"

Dakteris bij prohjam. Jahseps un Emilija stahweja fakhehusches pee fawa meerigi duffedama behrnu gultas. Winni nerunnaja neweenu wahrdi, bet zaur eekshligu aplampschanahs tee svehtija fawus arveenoshanahs svehtlus pehz pirmas vahgahju-schas laulibas wehtras. Abbi klausija daktere padohmam, jo latris pee fewis atradda wainas. Emilija finnaja adwokata wehstules, un Jahseps fanejahs fawas ne-ustizzibas deht, — it ihpaschi, kad ohtre rihta wehstuli dabbuja, furrek Julius winnam finnoja, fa fawu libdsschinnigu ammatu fahda drauga rohlas nodohdoht, un ar fawu laulatu draudseni un behrnu us Wihnes pilssehtu aisselkojoht. "Nedari fawai laulatai draudseni mannas maldishanahs finnamas," winsch heidsoht bij rakstijis, "jo hei tahn wehstulehm, furrek pa laimi zitta rohkas bij nonahkuscas, naw winna nekahdas ihpaschias finnas no tam. Tas zeenigs un gohdprahtigs Trihlands irr manni paschu no fewis glahbis.

(Us preelschõu beigums.)

Sinna par ussaukteem Nihgâ.

Jesuš basnizā: saldats Juris Ohsoling ar Luisi Kappel. — Fahrmannis Edward Burgail ar Iissi Eichenberg. — Saldats Georg Muzzineels ar Annu Lemmer. — Saldats Martin Behlmann ar Tihni Steebrin.

Jahnu basnizā: Bilteneeks Alekš. Gipov Stanislavsky ar Katarinhu Slohla. — Bilteneek saldats Juris Kranich ar Annu Kasehl. — Fabriku strahneeks Jahnis Lepse ar Daheti Rosenberg.

Grandi un feedi.

Arabeetis un winna sirgs.

Arabeeschu sirgi, kā jaw dauds lassitajeem buhs sinnams, effoh tee aktrakee frehjazi. Arabeetchi sinn pahr faweeem sirgeem dauds flawenas teikas stahstiht, no furreahm weenu sche usfhimeschu.

Kahds prasti apgehrbees Arabeetis peewedda pee Turku gubernatora, Isela Pascha, kas bija leels sirgu mihkotajs, gluschi laulainu un no usflatta panihkuschu sirgu un peedahwaja to tam ar tahdeem wahrdeem:

"Esmu d'sirdejis, ka tu mellejoht preelsch fawa stattha labbus sirgus eepirkst. Apflattees manneju, turrus es tew par 45,000 piastereem (kahdeem 3000 rubt.) pahrdohdu."

"Waj tu, nerra, gribbi ar manni jobkotees!" Pascha duwmigi issauza. "Taws sirgs naw wairak kā 500 piasteru wehrtu un man tahda kaulu-kambara newaijaga; es pehrku tikkai labbus sirgus."

"Tu man mafsaž par winna 45,000 piasterus, kad tu to sirgu ihsti buhs pasinnis," Arabeets atbildeja meerigi. "Pawehli faweeem kalpeem ar taweem labbakeem sirgeem ar manni us weenu iuhdsi turp un schurp jahtees; es galwoju, ka es tohs nojahschu."

Pascha darrija pehz winna wehleschanahs, un Arabeeschu sirgs israhdiyahs dauds ahrats par winna wissu labbakeem sirgeem. Winsch nu ismalsaja Arabeetim bes kahdas pretti-runashanas par winna sirgu 45,000 piasterus. Arabeetis naudu sarehma un to keschä bahsdams un sawam sirgom atkal muggurā lehldams, fazzija:

"Das wehl naw wiss. Pawehli faweeem saldateem manni kā enaidneku treeft un us manni schaut un tu redesi, preelsch lam mans sirgs wehl irr derrigs."

Das notika. Saldati dewahs jahsdus Arabeetim palkal un schahwa us winnu, bes ka buhru trahpijusch. Us reis behglis sahla sirga muggurā streipuloht, atlaida pawaddu is rohkas un nosritta semme, par nemirruschu islitamees. Winna sirgs palissa us reis stahwoht, apskattijahs un apohstija fawu fungu; pehz tam tas eefaska saldatus spardih t un lohst, kas Arabeetim gribbeja twotees; tad apohstija atkal fawu fungu, grohsija winnu lehni ar fawu deggunu, nomettahs ar preelschlabahm zellös un lissa auff pee winna muttes, it kā gribbetu lausitees, waj winsch wehl elpo. Tad us reis tas preezigi eesweedsahs, sagrahba fawu fungu ar sohbeam aif drehbehm un wilka to lehni un apdohmigi kahdus 100 sohkus us preelsch.

Pascha noßlattijahs ar preeku us fawa jauna sirga gudribu un aifinna, ka winsch to par dauds lehti pirzis. Bet schis flats pahrwehrtahs zittadi. Arabeetis uszehlahs stabwu, lehza sawam sirgam muggurā, dewa tam ar rohru sihni, lai ftreonoh, un sirgs aifschahwahs kā bulta ar wissu jahtneku un naudu tukhnessi. Zaur puttedamahm fmiltim winsch bija drishumā slattitaju azzim pasuddis.

Turks palissa no dñmahm stibws us weetas stahwoht pahr tahdu peewilschanu. Winsch issuhltija jahtneelus Arabeetim palkat un pawehleja winnu ujmelleht un atpalkat west, lai warretu winnu par schahdu blehdibu apstrahyeh. Pebz astanahm deenahm issuhltitee jahtneeli pahrjabja, bes ka buhru behgli sur atradduschi. Winsch sahla to leetu jaw aifmirst, kad Arabeetis ar sirgu un weenu lameeki pee winna atjahja, sveizinaja winnu pasemmigi un usrunnaja:

"Tu buhs manni par negohdigu wihru un blehdi turrejis, kahds es ne-esmu; tapehz luhdams usslauzees, tapbz winnu reis ar fawu sirgu aifbehdsu. Ja es kahjam buhru ar wissu naudu gahjis zaur tukhnessi us mahjam, tad man laupitaji buhru warrejuschis usbrukt un

manni aplaupiht, jo tee tukhnessi uj zeffotojeem gluhn. Tikkai mans ahtrais sirgs manni warreja no teem isglahbt. Tu man nospirkto sirgu lihds mahjam wairs nebuhtu usbezzejis, tapehz man waijadseja ar to begt. Taggad esmu atpalkat un atdohdu tew tawu ihpaschumu. Tizzi man, ka es tew nebuhtu fawu sirgu ne par kahdu naudu pahrdewis, ja man nebuhtu tahs naudas lohti waijadsejis, fawu dehlu no laupitajeem atpirkst. Es tewatshahju fawu labbato beedri un draugu." To fazzijis winsch fehdahs lameekam muggurā un aifjahja schehli raudadams.

Laime.

Ne kad naw laime pastahwiga,
Ta nahk un eet mums nesinnoht,
Ta nepaleek mums ustizziga,
Ta daudsreis muhs arr' peewilt proht.

Lai tadeht laimes auglus baudoht
Mehs zilwezigi d'sihwojam:
Ko nelaimē mehs redsam raudoht,
Tam draudsigi lai palihdsam.

Tad drifkstam palihgu mehs gaidiht
No zitteem, kad mums waijadsehs:
Kad laime aifleegsees mums smaidiht
Un nelaimei muhs atwelehs.

Ar roisheim un ruhpehm mehs puhejamees
Sew' laimigus darriht mehs wehlejamees;
Bet ihstenu laimi spéhj aifsnuegt til rets.
Daschs meljejis welti un palizzis wezs,
Winsch wehlejohs meeru, irr nogurris dauds,
Un fajuhtahs laimigs, kad nahwe to sauž.

Jautris prahs.

Tezzi jautri, d'sihwib's-strautinsch,
Tik zaur pukku-leijahm wien!
Paeij preezigs, katis brihtinsch!
Saule spihd man katu deen!

Behdas, raijes mittejatees
Rahditees man turwumā —
Un no mannis atstabjatees,
Behdseet prohjam tahlumā!

Mulkis, kas no preeleem raujahs,
Subrojahs par liseni
Un ar ruhpehm, flumjahm laujahs
Sawā d'sihwes seedoni.

L. M.

Padohms.

Tunnis. Kad Latweeshi ar Latinu burteem ralsta, tad winneem waijadsetu arri sawas grahmata ar Latinu burteem drusklaht.

Laiminfch. To taggad wehl newarr; druskatajeem truhst Latinu g, ī, ī, n, ē u. t. pr. un eekam tee naw isleeti, newarr wehl drusklaht.

Tunnis. Par to nelas; kad strihpaine truhst, drusklaht teem.

Laiminfch. Das ne-eet. Kad ta druskatu, tad zitti teistu: gribb un newarr, tapehz nogaidisim.

B.-I.

Atdildedams redaktehrs Ernst Plates.

No zensures atwelehs. Rīhgā, 12. Juli 1874.